

Ringkøbing-Skjern Kommune
Lions Clubs Børnehave

Læreplan

Rapporten er hentet: 26-11-2020

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	3
1.1	Læsevejledning	3
1.2	Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	3
1.3	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
2	REDSKAB TIL SELVEVALUERING 2018	6
2.1	Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	6
2.2	Børnesyn og børneperspektiver	7
2.3	Børns leg	8
2.4	Det brede læringssyn	9
2.5	Samspil og relationer	10
2.6	Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne	12
2.7	Evaluerende pædagogisk praksis	13
2.8	Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse	14
2.9	Sammenhængende overgange	15
3	ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	17
3.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	17
3.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	17
4	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	20
4.1	Alsidig personlig udvikling	20
4.2	Social udvikling	21
4.3	Kommunikation og sprog	22
4.4	Krop, sanser og bevægelse	23
4.5	Natur, udeliv og science	24
4.6	Kultur, æstetik og fællesskab	25
5	UDVIKLINGSPLANER	27

1 INTRODUKTION

I Danmark går stort set alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave hver dag. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte alle børns generelle trivsel og udvikling. Siden 2004 har alle dagtilbud i Danmark skullet arbejde med børns læring med udgangspunkt i en pædagogisk læreplan. Som en del af den pædagogiske læreplan har dagtilbud skullet opstille mål for børns læring inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten i dagtilbud blev det som en del af dagtilbudsaftalen Stærke dagtilbud – alle skal med i fællesskabet fra 2017 aftalt, at der skulle udarbejdes en ny lovgivningsmæssig ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. De nye regler om den pædagogiske læreplan blev vedtaget i Folketinget i maj 2018. Ændringen af dagtilbudsloven tager afsæt i det samlede forslag til en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper afleverede i slutningen af 2016. De nye regler ligger således i forlængelse af Master for en styrket pædagogisk læreplan.

Den lokale udfoldelse

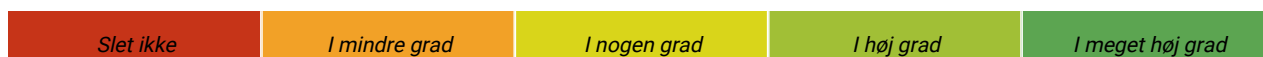
Udarbejdelsen af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på de udfordringer, styrker og kompetencer, dagtilbuddet har lokalt. Det er en ledelsesbeslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de rammer, der er fastsat i loven og af kommunalbestyrelsen.

1.1 Læsevejledning

Resultatet af en vurdering i den styrkede pædagogiske læreplan skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede af dagtilbuddet, der bør indgå i en samlet faglig vurdering af behovet i det enkelte dagtilbud. Resultaterne af vurderingerne i den styrkede læreplan kan altså ikke stå alene, men skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

1.2 Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

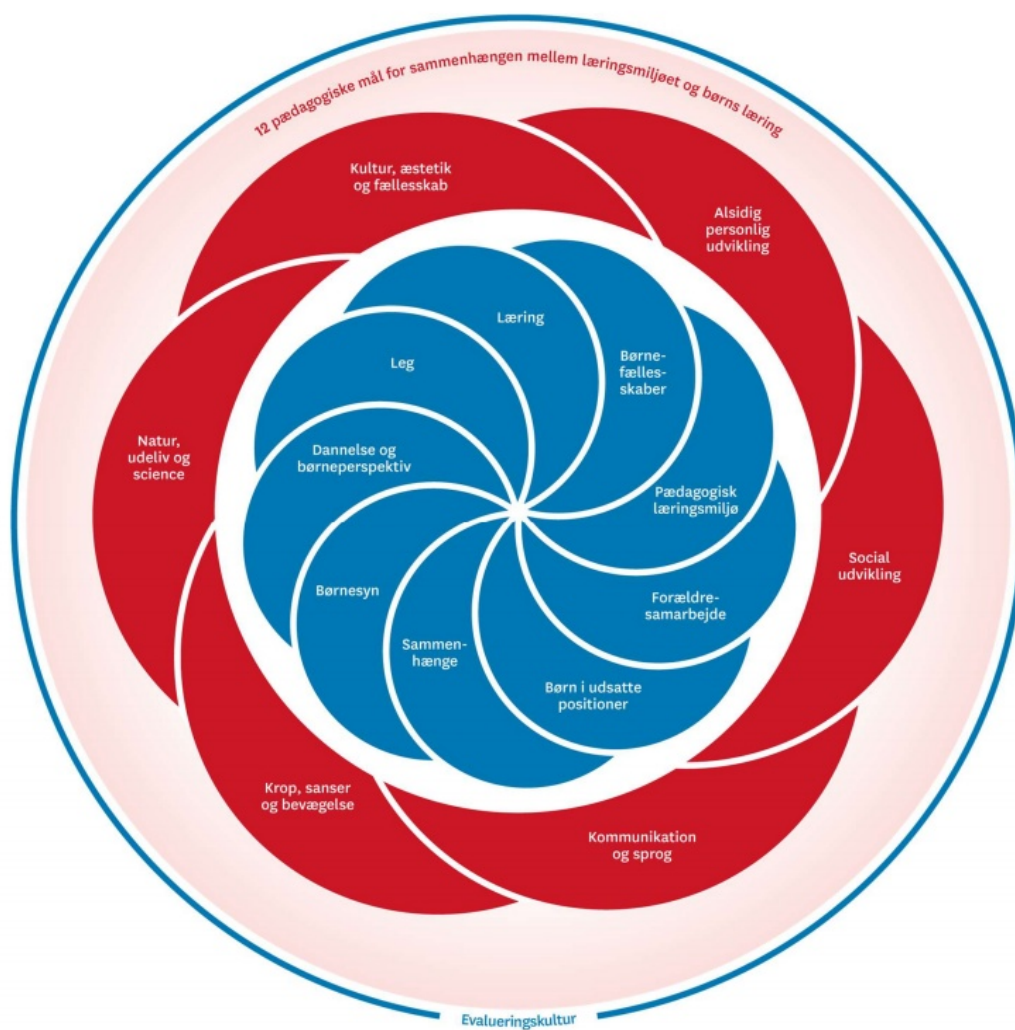
Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen.

Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.3 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Velkommen

Lions Clubs Børnehave er en selvejende institution oprettet i 1973 af Lions Club Videbæk. I det daglige er Lions Club en stor del af vores liv. De sidder i bestyrelsen og hjælper med praktiske ting.

Vi er normeret til 68 børn i alderen tre til seks år. Børnene er fordelt på tre stuer, der hedder Elefantstuen, Løvestuen og Girafstuen. Børnene er aldersmæssigt blandet på alle 3 stuer.

Hvert år efter sommerferien samler vi de ældste børn en dag om ugen med skoleforberedende aktiviteter. Fra 1. marts - 30. juni flytter ældste årgang på Sneglestuen, som er et anneks til børnehaven. Børnene går på Sneglestuen fast indtil skolestart. Der arbejder vi meget med at gøre børnene til gode sociale kammerater - til at være selvhjulpne - ligesom vi tilstræber, at give børnene en begyndende forståelse for bogstaver og tal.

Hele børnehaven arbejder i temaer, som vi planlægger ud fra Den Styrkede Pædagogiske Læreplan. Det kan være emner på 1 - 3 uger - nogle gange på tværs af hele huset.

I det daglige arbejde lægger vi vægt på, at børnene oplever et fællesskab i en glad og tryk atmosfære. Vores baggrund er kommunens Fælles Børne- ungesyn.

Vi prioriterer legen højt og finder det betydningsfuldt, at børnene kan indgå i sociale sammenhænge. Vi arbejder anerkendende og inkluderende og ser vigtigheden af, at barnet er en del af fællesskabet.

Vi bruger lokalområdet i det daglige : Herborg Bakker, anlægget, plejehjemmet, biblioteket, den gamle togbane, aboretet m.m. Hver dag er vi ude på vores egen legeplads.

Vi arbejder med FRI FOR MOBBERI. (Mary-fonden)

Vi ønsker, at der skal være et godt forældresamarbejde, der bygger på gensidig tillid og respekt for hinandens ønsker og holdninger.

Vi ønsker gennem tværfaglig samarbejde at tilgodese børn med særlige behov.

Vi har løbende studerende og modtager også forskellige praktikanter, jobafklaringsforløb, aktivering o.lign.

Vi tilstræber, at børnene får mulighed for at møde voksne med forskellig baggrund i børnehaven.

Det er vores mål, at Lions Clubs Børnehave skal være en arbejdsplads, der er præget af gensidig tillid og tryghed personalet imellem, for at give grobund for den enkelte og stedets udvikling.

2 REDSKAB TIL SELVEVALUERING 2018

Evaluering sinstituttet (EVA) har udgivet Redskab til selvevaluering, som er et redskab der kommer omkring de tematikker, der er i det pædagogiske grundlag. På trods af en mindre divergens mellem navngivningen af tematikkerne i henholdsvis selvevalueringen fra 2018 og det pædagogiske grundlag fra Hovedpublikationen, er selvevalueringen et godt og anvendeligt analyseredskab, der skaber en ramme for en struktureret dialog om pædagogisk praksis.

2.1 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad karakteriserer den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på, og får vi skabt et miljø, der understøtter leg, aktiviteter og rutiner? *Hvad fungerer godt/dårligt?*
- Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på? *Hvordan ved vi, om vores antagelser holder stik?*
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan matcher vores faglige kompetencer vores mål om at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø? *Hvordan sikrer vi, at vi er fagligt godt klædt på?*

2.1.1 Refleksion

1. Vi har faste rutiner i dagligdagen -

genkendelighed ved rundkreds, formiddagsmad, morgengymnastik, vaske hænder, frugt.

-vi har faste dage ved fordelingen af diverse eksterne rum.

- vi fordeler os i de forskellige læringsmiljøer

- vi laver aldersopdelte aktiviteter

- vi arbejder med læringsmiljøerne og strukturen derpå til stuemøder og personalemøder.

- vi skaber rum i rummet - fleksible rum, der tilpasses børnegruppen

- tilgængelige legesager, der understøtter udviklingen

-

det fungerer godt med planlægningen, men det kan være svært for os at holde fast i det, når der kommer for mange andre ting oven i.

2. Vi kigger både på det enkelte barn og på sammensætningen af

nuværende børnegruppe og tilpasser læringsmiljøet efter det.

- vi kan vurdere på børnenes trivsel og om de er glade for at komme i børnehaven.

3. - PLC

- børnemiljøvurdering

- dialogprofiler

- lege- læringsmiljøvurdering

- er børnene skoleparate- samarbejde med skolerne

4. Vi kan altid blive bedre - vi er altid på jagt efter ny viden, vi står aldrig stille.

- kurser, temadage, relevante tilbud fra kommunen

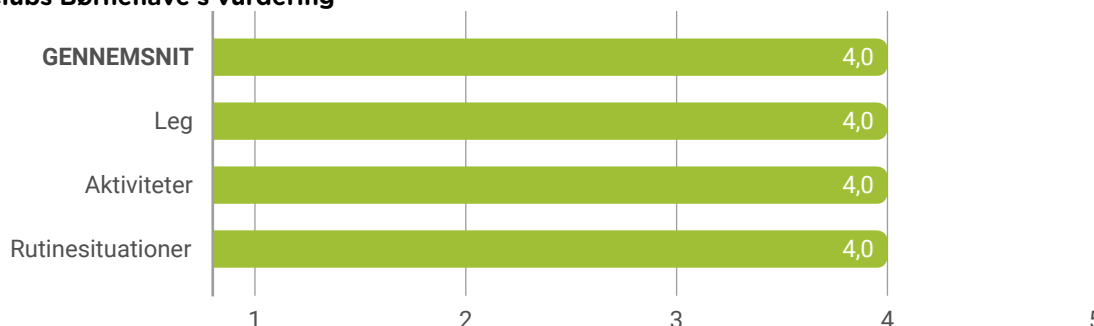
- ny viden gennem de digitale medier

- fagblade, aviser m m.

2.1.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lions Clubs Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad skaber vi et pædagogisk læringsmiljø for alle børn, hvor børnene får de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes inden for følgende typer af situationer?

2.1.2.1 Lions Clubs Børnehave's vurdering

2.2 Børnesyn og børneperspektiver

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi med løbende at følge børnenes spor, oplevelser og interesser? *Hvad gør vi for at indfange alle børns perspektiver? Er det de samme børn, vi altid får øje på?*
- Hvordan arbejder vi regelmæssigt med børnenes feedback fx på personalemøder, som input til vores faglige dialog?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle det pædagogiske læringsmiljø? *Hvilke nye indsigter nåede vi frem til? Hvad ændrede vi som resultat af vores indsigter?*
- I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør i dag?

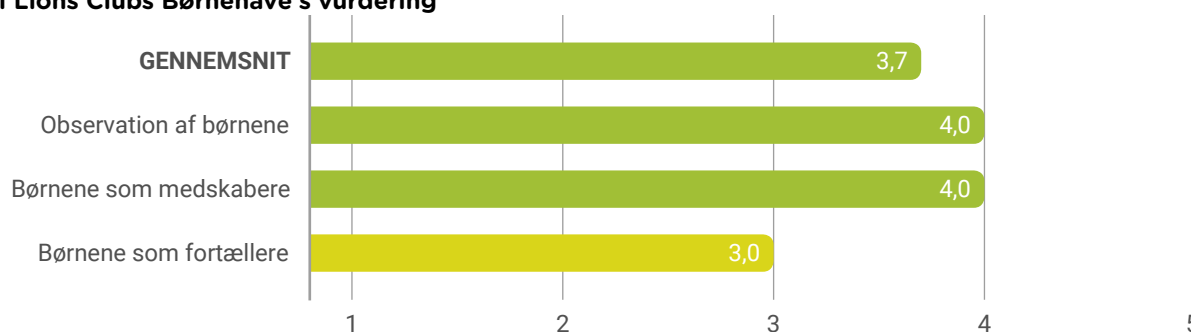
2.2.1 Refleksion

- vi følger op på børnenes ideer, eks : papirflyvere, skattejagt, natur lpad
  - vi bytter rundt på stuerne legetøj
  - vi fanger det, de er optaget af
  - vi kører det i børnenes tempo
  - vi spørger ind, vi er opsøgende, vi er undersøgende og nysgerrige
  - i forskellige miljøer, ser vi forskellige børn.
- Drøfter ud fra dialogprofiler og legelæringsmiljøvurdering
  - vi arbejder med det på stuemøder
  - vi spørger børnene
- Lege-læringsmiljøvurdering og dialogprofil - ud fra dem har vi lavet punkter til vores DBA, hvor vi arbejder videre med det.
  - vi arbejder med det i PLC - hvad der rører sig i børnegruppen, og når derved frem til nye tiltag. I PLd arbejder vi også med de voksnes tilgang til det pædagogiske arbejde.
  - vi prøver at fange deres interesser i hverdagen - f.eks. et barn har spurgt om papirflyvere. Den voksne finder modeller på internettet, og der bliver arbejdet med og produceret papirflyvere i lange baner i flere dage.
- Vi skal arbejde mere struktureret med børnenes perspektiver.

2.2.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lions Clubs Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad bruger vi disse forskellige tilgange til at inddrage børnenes perspektiver?

2.2.2.1 Lions Clubs Børnehave's vurdering

2.3 Børns leg

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan giver vores pædagogiske læringsmiljø børnene mulighed for at bruge deres fantasi og lege?
- Hvad gør vi for at arbejde med børnenes forskellige roller og positioner i legen?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan arbejder vi med at understøtte, at alle børn har mulighed for at være med i legen? *Er der børn, som vi oplever, står uden for legen, og hvad gør vi ved det?*
- Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

2.3.1 Refleksion

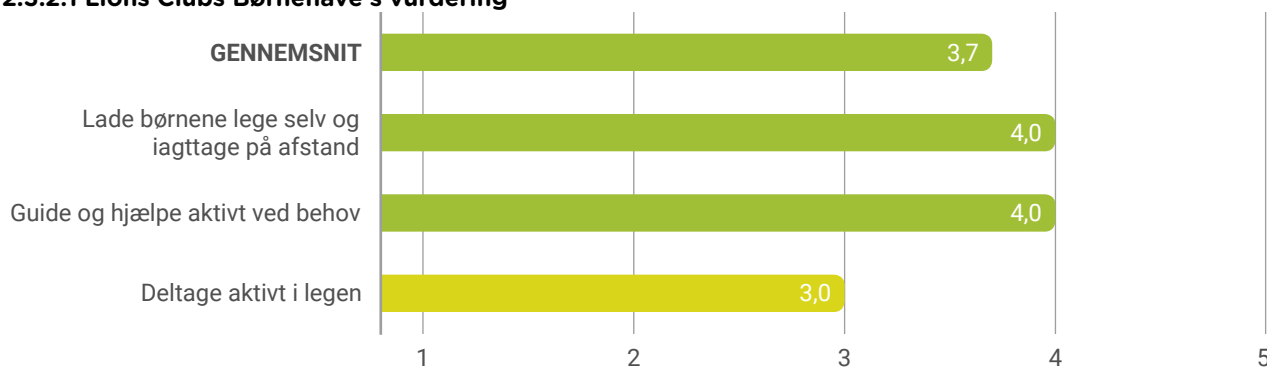
1. -Vi har et alsidigt læringsmiljø - kælder, køkken, mange "rum" på legepladsen, m.m.
 -Vi prøver at indrette både inde og ude, så det fordrer børns fantasi. Både i forhold til legetøj og materialer.
 -Det meste er i børnehøjde, ellers hjælper de voksne med det.
2. -Vi iagttager og støtter/guides efter behov.
 - Vi er opmærksomme på, at det ikke altid er de samme børn, der har de samme roller.
 - Vi griber deres interesser
 - Den voksne deltager i legen
 - Arbejder med det i PLC
3. -Iagttagelser
 -Vi er på gulvet sammen med børnene - nærvær
 - vi sætter fokus på børn, der har det svært, og gør dem interessante/attraktive
 - vi sætter rammer for legen, der gør det lettere at være i for alle børnene.
 - vi ser på det enkelte barns behov og ressourcer
4. - i PLC arbejder vi med det.
 - drøfter det på stuemøder
 - observerer i dagligdagen
 - prøver nye ting af - får børnenes reaktion

2.3.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lions Clubs Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad indtager vi disse forskellige roller for at understøtte børnenes leg, så legen udvikler sig positivt for alle børn?

2.3.2.1 Lions Clubs Børnehave's vurdering

2.4 Det brede lærings syn

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- På hvilke måder har vi fokus på læringsprocesser gennem hele dagen (leg, børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter og rutiner)?
- Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring? *Hvordan kan vi følge og støtte barnets undren og nysgerrighed? Hvordan udfordrer og støtter vi børnene i at få nye ideer og erfaringer med vedholdenhed og gåpåmod?*
- Oplever vi, at det er alle børn, der viser deres undren og nysgerrighed ved fx at stille spørgsmål e.l.? *Hvad tænker vi om, og hvad gør vi for, de børn, der sjældent giver udtryk for deres undren og nysgerrighed?*
- Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkes med det pædagogiske læringsmiljø i forhold til, hvad børnene får ud af det? *Hvordan sikrer vi, at vi kommer hele vejen rundt i forhold til de seks læreplanstemaer?*

2.4.1 Refleksion

1. Vi er blevet bedre til det, især i rutinesituationerne.

- vi øver os i at gribe de spontane ideer, børnene får og bygger videre på dem.
- vi prøver at være foran børnene : f.eks. fortælle, hvad der skal foregå - hvad skal vi, når vi har spist - huske at spørge børnene : Hvad er det nu, vi skal ?
- vi har fokus på det sociale
- vi iagttager leg.
- " man kan ikke lave noget, der ikke er læring i "
- vi planlægger voksenstyret aktiviteter

2. Vi ser det enkelte barn i børnegruppen - det gør vi ved at prøve at støtte op der, hvor barnet er og så lige give et lille skub mere.

- Skabe forløb, hvor temaer fra læreplanen understøttes
- Grib børnenes ideer - den voksne er til stede - selvom der måske ikke er tid, så grib nogle gange ideen, selv om det så går ud over noget andet.
- Gåpåmod - opmuntre / støtte børnenes ideer.
- Den voksne skal vise interesse for det, børnene snakker om
- Brug Fri for Mobberi

3. Vi prøver at motivere børnene til at være nysgerrige ved selv at være det.

- Vi skal være bevidste også om de stille børn

- Indbyde til snak

- Også være bevidste om, at nogle børn har behov for at "være sig selv" nogle gang - det er også ok.

- vi skal skabe et rum, hvor børnene trygt kan komme til os

4. Vi arbejder med PLC

- vi har forløb / aktiviteter indeholdende de 6 temaer

- de personaler, der planlægger forløbene, skal have temaerne for øje.

- vi kan prøve at spørge børnene, efter et emne, hvad de tænker om det - så skal vi stille de rigtige spørgsmål.

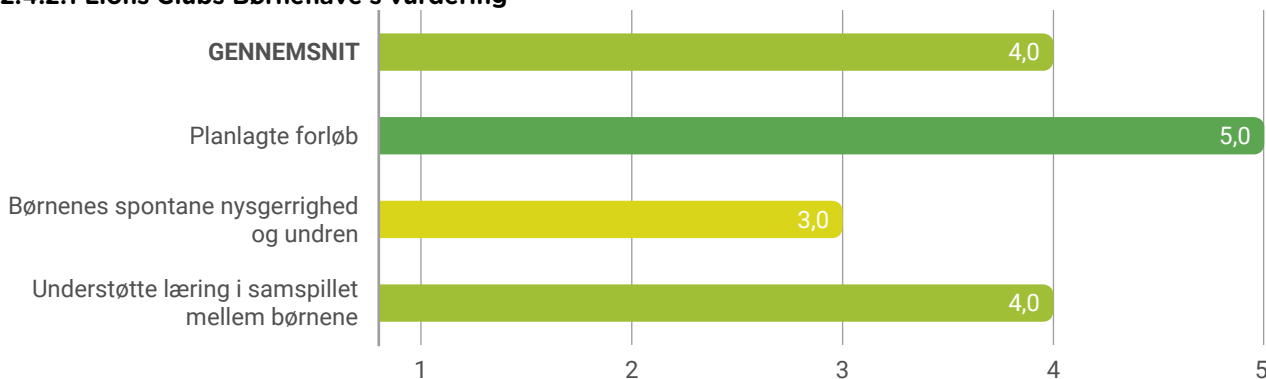
-

2.4.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lions Clubs Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad har vi fokus på hver af disse tilgange, når vi arbejder med brede læringsprocesser? Arbejde med/ud fra...

2.4.2.1 Lions Clubs Børnehave's vurdering

2.5 Samspil og relationer

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad kendetegner de situationer, hvor vi oplever et nærvær mellem os og børnene, og vi er fordybede sammen? *Hvad skal der til, for at nærvær og fordybelse opstår? Hvad kan vi gøre for at få mere ud af det?*
- Hvornår oplever vi, at vi ikke er tilgængelige for børnene og ikke har mulighed for at reagere på deres behov? *Hvad kendetegner de situationer, og hvad kan vi gøre anderledes for at ændre på dem?*
- Hvordan kommunikerer vi med børnene, både kropsligt og sprogligt, i forskellige situationer? *Hvad oplever vi, er en god kommunikation mellem os og børnene? Har vi fokus på at spørge ind til børnenes oplevelse med åbne spørgsmål som: 'Kan du fortælle mig, hvad der skete?', 'Hvordan kan vi løse det sammen?', 'Hvilke andre ideer kan du komme i tanke om?'*
- Hvordan kan vi understøtte det enkelte barns trygge tilknytning gennem det pædagogiske arbejde med hele børnegruppen?

2.5.1 Refleksion

1. Vi mærker det ved, at tiden flyver afsted-

- nærvær skabes, når der er tid - plads - rum og god normering.
- det gør vi bla ved at sætte os ned blandt børnene - være i øjenhøjde med dem.
- de voksne fordeler rollerne mellem sig (hvem laver det praktiske, så den anden kan fordybe sig)
- Det kan være godt at " komme hjemmefra ". På tur, kælderen, Sneglestuen, værkstedet, osv.
- vi skal give os tid - være der, når barnet har behov for os - gribe det, barnet gerne vil

2. Når vi er for få personaler

-
- ved spidsbelastninger : f.eks 7.15, når mange børn er mødt, f.eks. 10.45, når der skal skiftes bleer og gøres klar til mad pakker
- Vi kan afhjælpe det bedst muligt ved struktur og rollefordeling
- Og ved at gøre det klart for børnene, hvilke muligheder, de har.

3. Vi har øjenkontakt med børnene

- Går ned i knæ
- Stiller åbne spørgsmål, også ved konflikter
- ved konflikter : lytte - forstå - hjælpe
- Undgå at skælde ud
- Griber børnenes interesser
- vigtigt også at huske fysisk kontakt
- viser børnene, at vi har tid til at lytte

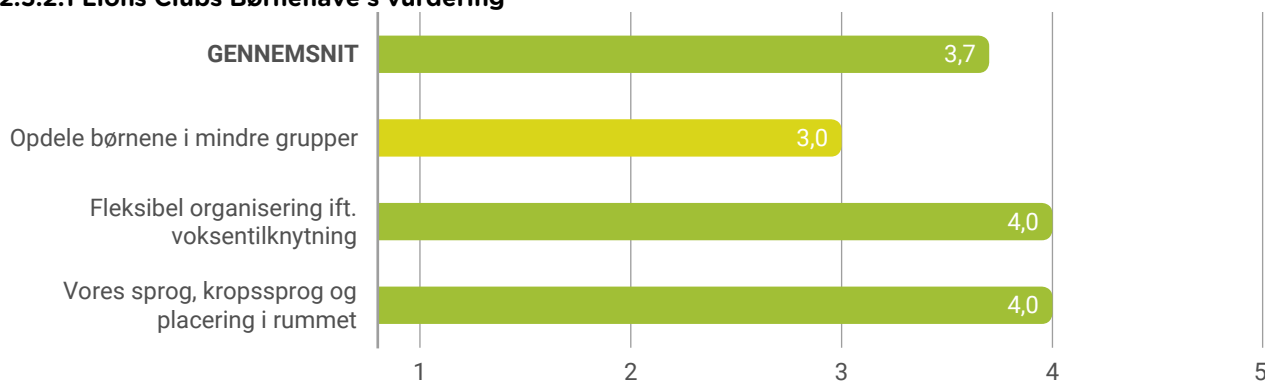
4. Vi skal være tilgængelige og lyttende voksne

- alle børn skal føle sig hjemme på sin stue, så kan de bedre klare, at de nogen gange skal på andre stuer.
- de nye, små børn prøver vi at holde hjemme på deres egen stue i starten
-
- vi er opmærksomme på, at barnet i det hele taget skal få en tilknytning til sin egen stue, bl.a. i rundkreds, ved måltider og diverse aktiviteter
- vi skælder ikke ud.

2.5.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lions Clubs Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad har vi fokus på disse tilgange i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?

2.5.2.1 Lions Clubs Børnehave's vurdering

2.6 Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvilken pædagogisk tilgang arbejder vi ud fra for at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab? *Hvordan er der forskel på vores praksis i forhold til forskellige aldersgrupper?*
- Hvordan vurderer vi alle børnenes muligheder for at udvikle sig og få nye relationer? *Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge og have gode relationer?*
- I hvilket omfang har vi faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i det pædagogiske læringsmiljø? *Hvordan sikrer vi, at vi også har blik for og inddrager de børn, der fx ikke selv henvender sig og ikke deltager aktivt i lege og aktiviteter?*
- Når vi ser på vores praksis den seneste måned, hvornår er det så lykkedes os at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i fællesskabet? *I hvilke situationer lykkedes det ikke - og hvorfor?*

2.6.1 Refleksion

1. Vi arbejder med Fri for Mobberi

- Vi behandler alle, uanset social baggrund, med respekt.
- Vi tilpasser vores pædagogik til de aldersgrupper/børn, vi har
- Vi planlægger lege således, at alle får lov at deltage
- PLC
- Vi har øje for de børn, der er i udsatte positioner
- Vi sætter leg i gang omkring det barn, der har det svært.
- Vi arbejder med at skabe en fælles følelse af, at høre til
- Vi arbejder med forebyggelse med relationsskemaer.

2. Vi synes, vi er rigtig gode til at give alle børn mulighed for at opbygge og have gode relationer.

- Et godt redskab er relationsskemaer
- Børnesyn - små grupper
- Små fysiske rum

3. Vi begynder at arbejde med relationsskemaer

- Vi drøfter børn på stuemøder
- Plc
- Dørkarmssparring
- Giver børn i udsatte positioner "særlige" tilbud
- Vi observerer selv, men gør også brug af fagpersoner
- Vi bruger rundkreds til at "skubbe" børnene videre

4. Det er en proces, der er i gang hele tiden

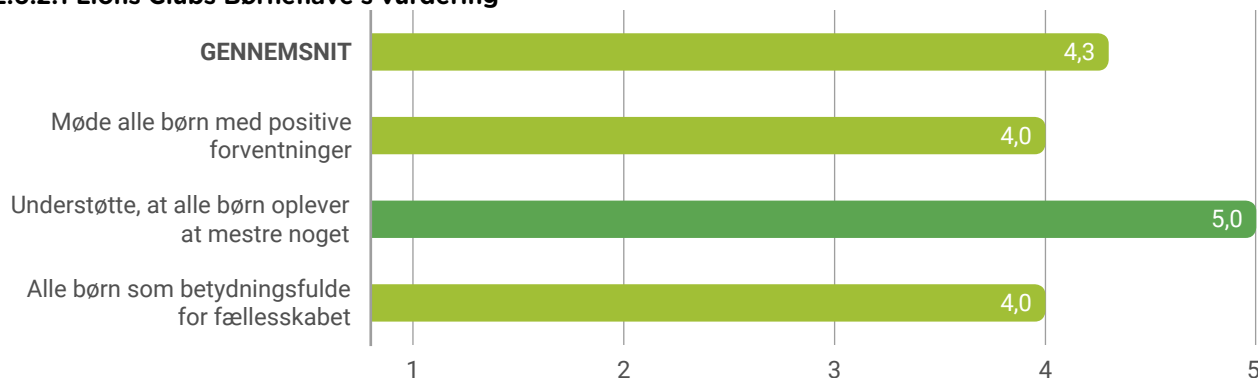
- Vi er specielt obs på de nye børn
- Vi arbejder med vores indretning
- Fælles morgengymnastik
- Det lykkes godt ved samling, hvis det er spændende nok - ellers går det i kludder.
- Det lykkes, når vi fanger børn, der hvor de er.
- Vores sundhedsuger har fungeret rigtig godt - specielt Brejninggaard, morgengymnastik. Det er ofte aktiviteter, der er bevægelse med i. Plads og luft.
- Det fungerer ikke, når der mangler struktur - planlægning er ALT

2.6.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lions Clubs Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse tilgange til at sikre, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i børnefællesskaberne?

2.6.2.1 Lions Clubs Børnehave's vurdering

2.7 Evaluerende pædagogisk praksis

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan undersøger og evaluerer vi de pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? *Har vi fastsat et fokus eller formål med vores løbende evaluering af pædagogiske læringsmiljø? Hvor står vi stærkt/svagt? Hvordan oplever vi, at vi fagligt set er klædt på til at evaluere og undersøge?*
- Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk? *Hvordan definerer vi "systematisk"?*
- Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for blot aktiviteterne eller blot på børnenes læring?
- Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering, til at justere vores pædagogiske læringsmiljø? *Hvornår har en konkret evaluering senest givet ny indsigt i børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, der har ført til ændring i vores praksis?*

2.7.1 Refleksion

1. Vi evaluerer gennem :

- plc
- stuemøder
- dørkarmssparring
- relationskemaer
- pædagogiske dage
- m.m

Vi er meget godt til at "se ind ad", kigge på os selv og vores rolle.

Vi fastsætter læringsmål, hvorefter vi er stærke i, at lave små justeringer og vende tilbage til situationen.

Det pædagogiske læringsmiljø er under konstant forandring - der er konstant fokus på det.

2. Vi tager løbende børn, rum, aktiviteter op til overvejelser - undersøger på, hvad der fungerer.

3. Det gør vi bla. gennem relationskemaer - billedmateriale - spørger børnene.

4. Når vi opdager ting, der ikke fungerer, justerer vi på tiltagene.

Eksempel på en konkret evaluering : Girafferne evaluerede på situationen med at vaske hænder før madpakker - det fungerede ikke optimalt - nu sidder der altid en voksen på en stol på badeværelset under håndvask.

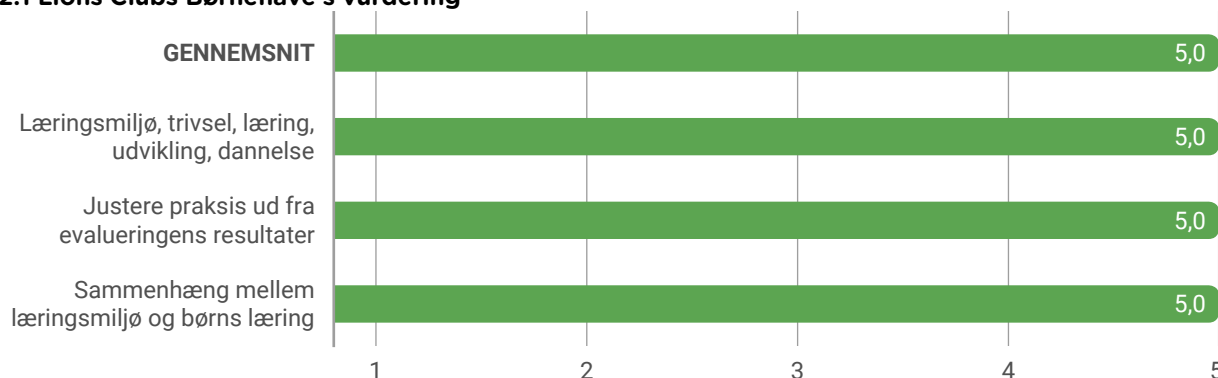

Eksempel : på vores pædagogiske dag arbejdede vi med spisesituationen og nu har vi skraldespande, klude og voksne på plads, inden vi sætter os til bordet. Vi arbejdede også med garderoben - nu har vi flere voksne i garderoben og mere nærvær. Vi bruger : "rydde-op" sange.

2.7.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lions Clubs Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad er vi opmærksomme på følgende dimensioner, når vi evaluerer vores pædagogiske praksis?

2.7.2.1 Lions Clubs Børnehave's vurdering

2.8 Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan samarbejder og kommunikerer vi i det daglige med forældrene om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? *Hvilke rammer og regler har vi for forældresamarbejde? (Det gælder både de overordnede rammer og den konkrete håndtering i hverdagene. Er det fx ok at afbryde en aktivitet med børnene, hvis en forælder har brug for en snak?)*
- Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, udvikling, læring og dannelse?
- Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?
- Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning? *Inddrager vi synspunkter og viden fra forældrene?*

2.8.1 Refleksion

1. - god daglig kontakt - om både stort og småt - dørkarmssparringer - både små historier og samtaler
  - opstarts samtaler
  - førskolesamtaler
  - opslagstavlen
  - billedokumentation
  - vi har altid tid til en snak/samtale
  - vi prøver at tage snakken i opløbet - men den er aktuel
  - vi er ærlige på en konstruktiv måde, åben og positiv
  - vi handler på aftaler, problemer m m
  - ved skoleudsættelser, begynder vi altid at snakke om det i god tid, så forældrene ikke bliver overraskede.
  - vi synes, det er ok, at forældrene afbryder, hvis de er opmærksomme på, om det er nødvendigt her og nu.
2. - ved, at vi har en daglig snak opbygges der langsom en god kontakt /tillid til hinanden. Fortrolighed
  - vi er bevidste om åbenhed : "svedsken kommer på disken, men med gefühl"

- vi prøver ikke at trække tingene i langdrag
Fokus er altid på barnet.

3. - som i ovenstående. Ved at vi lærer forældrene bedre at kende, har vi en forståelse for, at de forskellige forældre har brug for forskellige ting.

4. - gennem dialogprofiler udfylder forældrene, hvad de tænker om dagtilbuddet.

- lege-læringsmiljø-vurdering

- vi forsøger altid at være lydhøre overfor ros/kritik.

- vi bruger sætningen i samtaler : Hvad oplever I derhjemme?

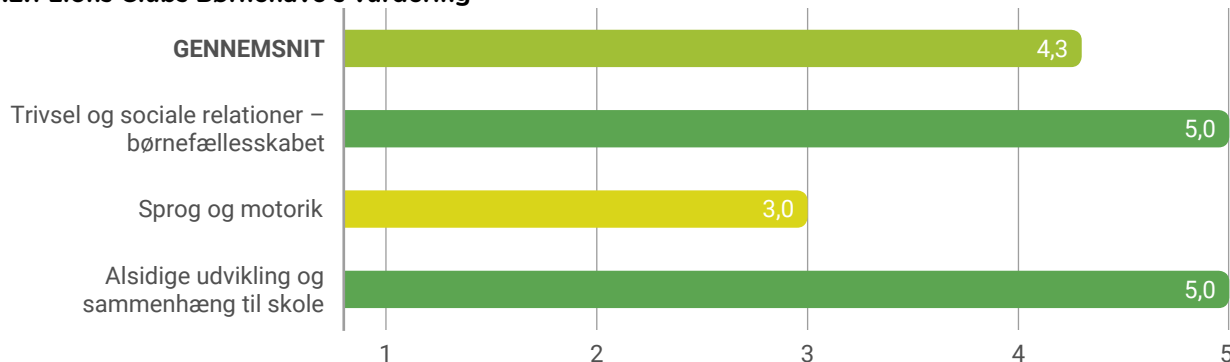
- vi er bevidste om, åbenhed - rummelighed - anerkende forældre, hvor de er

2.8.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lions Clubs Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkes vi med, at forældrene er aktive medspillere om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for disse dimensioner? Styrke barnets...

2.8.2.1 Lions Clubs Børnehave's vurdering

2.9 Sammenhængende overgange

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi ud fra læreplanen for at skabe sammenhæng for børn og forældre i overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og SFO/fritidshjem?
- Hvordan arbejder vi med en tryk overgang til det næste tilbud? *Fx aktiviteter som at besøge det nye sted, tæt dialog med fagprofessionelle fra andre tilbud, arbejde med overgangsobjekter o.l.*
- Oplever vi, at vi har et fælles værdisæt med det andet dagtilbud eller skole og SFO/fritidshjem? *Er vi enige om, hvad der skal til fra begge parter for at skabe en sammenhængende overgang?*
- Hvad ved vi om dagplejerens/sundhedsplejerskens/pædagogens/lærerens faglighed og daglige praksis? *Hvordan kan vi blive klogere på det, og hvordan kan den viden bidrage til at skabe sammenhæng?*

2.9.1 Refleksion

1. Vi har fokus på forældresamarbejde - besøgsdag for nye børn.

- Nedskrivne procedurer

- Vi besøger skolen / SFO

- Overleveringsmøder

- Starter i børnehaven med at lære børnene at være i overgange. Bl. a ved at de kommer i førskolegruppe på tværs af de oprindelige grupper. Overgang i selve børnehaven er et lille skridt fra noget kendt til noget ukendt. Børnene får "nye" kammerater.

- Vi har begyndende "skolemiljø" i børnehaven. Med tal, former, bogstaver.

- Vi øver dem i selvstændighed og sociale relationer.

- Vi prøver at inddrage forældrene, og synliggøre for dem, hvordan de kan hjælpe.

2. Se også ovenstående.

- Vi støtter op om de tilbud fra de skoler, vi sender børn til

- Har der været fagprofessionelle ind over, hjælper de med at overlevere børnene.

- Vi har bsøg af juniorpædagoger hver måned.

3. Vi har nedskrevne politikker og strukturer i forhold til overgang til skolen.

- Det går meget på skolens forventninger til os - vi skal kæmpe for, at det også går den modsatte vej.

- Vi har samarbejde med flere skoler - der er rett stor forskel på dem.

4. Vi ved ikke så meget om de andres praksis, men vi er meget åbne over for samarbejde.

- vi inviterer både kommunale og private dagplejere.

- Vi har samarbejdsaftale med dagplejerne og vuggestuen.

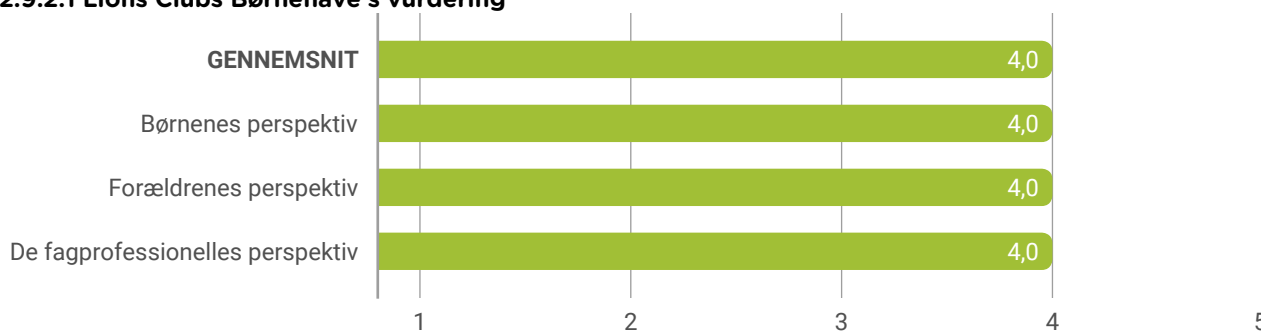
- Vi har overlevering.

2.9.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lions Clubs Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad inddrager vi disse perspektiver for at sikre sammenhæng i de forskellige overgange?

2.9.2.1 Lions Clubs Børnehave's vurdering

3 ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

3.1.1 Refleksion og eksempler

Bestyrelsen : vi har bestyrelsesmøde 4 gange årligt - jævnfør vores vedtægter.

- vi har haft Den styrkede pædagogiske Læreplan på som punkt, siden arbejdet med den begyndte
- Læreplanen er udleveret til alle medlemmer
- der bliver både informeret, diskuteret og arbejdet med læreplanen til hvert bestyrelsesmøde.
- vi synliggør arbejdet med læreplanen for alle forældre - både på månedsbreve, hjemmesiden, den daglige tavle m m.

Lokalsamfundet : vi har stor glæde og gensidig inspiration af samarbejdet med lokalsamfundet.

- biblioteket - teater, låne bøger, leger, musik
- de to skoler - førskolearbejde, hallen, legeplads, aktivitetsdag, teater, læsegrupper m m.
- RingkøbingSkjern museum : Adopter et landskab
- plejehjemmet
- kirken - jul
- brandstation - politiet - ved emner
- butikker, handelsstandsforeningen - pynte op m m
- klovneløb hvert år
- Lions, Videbæk - de handler for os, holder bygningen og legeplads vedlige
- vi inddrager lokale personer / forældre til emner
- bedsteforældredage
- hjælp fra forældre - hjælp fra lokal tømrer
- lokale foreninger, borgerforening
- brug af naturen - anlægget, aboret, Herborg Bakker, den gamle togbane.

3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Fysisk : Vi indretter børnehaven efter den aktuelle børnegruppe

- deler børnene op i små grupper
- laver små rum i de store
- italesætter støjniveau - arbejder med det
- fokus på håndhygiejne
- synlig personale på børnebadeværelserne
- indeklima - lufter ofte ud
- stor og alsidig legeplads
- god belysning
- forskellig slags funktionsrum

Psykisk : Vi arbejder med Fri for Mobberi :

- fokus på børnene i mellem
- kammeratskab - respekt - lytte - se - italesætte - forklare
- har emner omkring det
- lærer børnene at aflæse hinandens reaktioner, udtryk, osv
- en ordentlig tone / sproget
- de voksne er rollemodeller
- vi arbejder anerkendende
- vi er inspireret af Erik Sigsgaard : Istedet for skæld-ud
- vi arbejder med empati og omsorgsfuldhed

Æstetisk : Vi har konstant bevægelse i stuerne indretning - efter den aktuelle børnegruppe

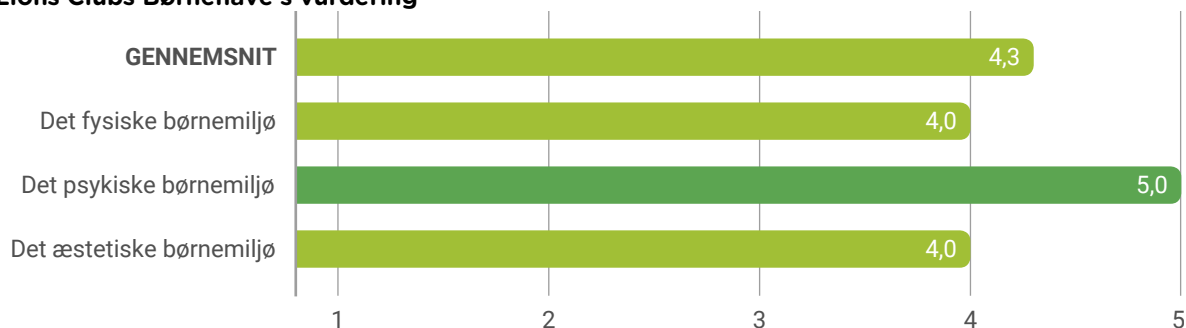
- vi laver forskellige miljøer til børnene
- forskellige emner
- forskellige ting på væggene
- tilgængelig materiale
- vi udstiller børns ting
- vi prøver at indrette legeplads - kælder m m, så de indbyder til både fysisk udfoldelse og fordybelse

3.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Lions Clubs Børnehave's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?

3.2.1.1 Lions Clubs Børnehave's vurdering

4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

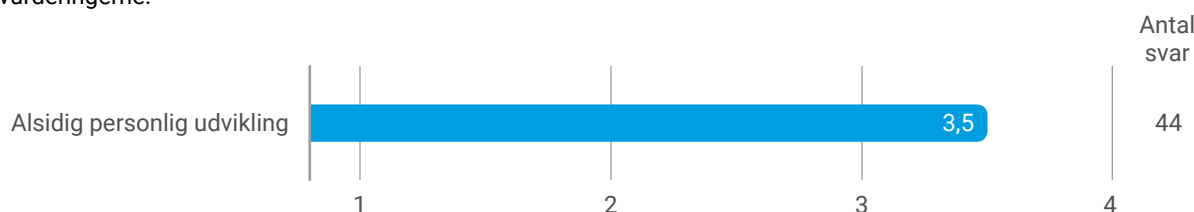
4.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes alsidige personlige udvikling hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.1.1 Refleksion

I vores daglige pædagogiske arbejde har vi altid fokus på det fælles pædagogiske grundlag.

Vi arbejder ud fra Kommunens fælles børne- unge syn.

- der er en rød tråd gennem vores læreplanstemaer i dagligdagen - men også i vores temaer, oa.
- vi har alle tre aldergrupper blandet på tre stuer. De lærer af hinanden, giver de ældste ansvar og øget selvværd ved at være rollemodeller.
- vores rundkredse understøtter på mange områder : f.eks - fortælleddag - "være på" - vente på tur - acceptere, at det ikke er alle, der når at prøve legen

- behovsudsætte er en daglig øvelse i en børnehave
- møde det enkelte barn, hvor det er
- starte der, hvor barnet er tryk, tager hensyn til udvikling og alder
- Fri for mobberi
- vi er nysgerrige på børnene og deres interesser
- vi gør børnene robuste og giver dem mod på udfordringer i hverdagen
- vi bestræber os på, at vores fysiske rammer er inspirerende og pirrer børnenes nysgerrighed
- vi skifter mellem voksenstyrede aktiviteter og børnenes egne lege.

4.2 Social udvikling

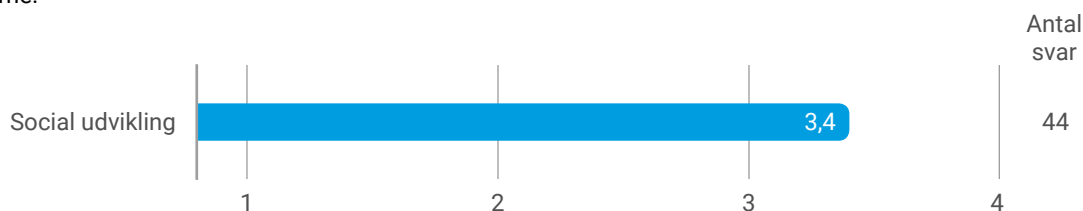
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes sociale udvikling hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.2.1 Refleksion

I vores daglige pædagogiske arbejde har vi altid fokus på det fælles pædagogiske grundlag. Vi arbejder ud fra Kommunens fælles børne- unge syn.

- der er en rød tråd gennem vores læreplanstemaer i dagligdagen - men også i vores temaer, oa.
- Fri for mobberi
- anerkendende tilgang - ros og positiv omtale
- Sneglestue (førskolegruppen) og gode overgange til skole
- Sneglestue - vi arbejder meget med relationer og venskaber
- fortæller den gode historie til forældrene
- den voksne guider børnene i legen
- alle er betydningsfulde uanset sproglig formåen, udseende, nationalitet osv.
- øver børnene i, at de selv kan løse en lille konflikt sammen med en voksen, eller hvor den voksne afventer situationens udvikling.
- alle børn skal føle et tilhørsforhold til gruppen
- i hverdagens relationer skal børnene lære empati. De voksne hjælper med at synliggøre det overfor børnene, f.eks. ved: "Se, hvordan han ser ud, er han glad eller ked af det?"

- de voksne skal gå først og anerkende barnets følelser og dermed lære dem, hvordan de skal aflæse de andre børn.

Hele dagen igennem bliver trivsel, læring, udvikling og dannelse understøttet

- forskellige privilegier (som hjælper barnet i en svær situation) er acceptabelt fra alle, såvel børn som voksne
- forskellighed bliver tilgodeset - både blandt børn og voksne.

4.3 Kommunikation og sprog

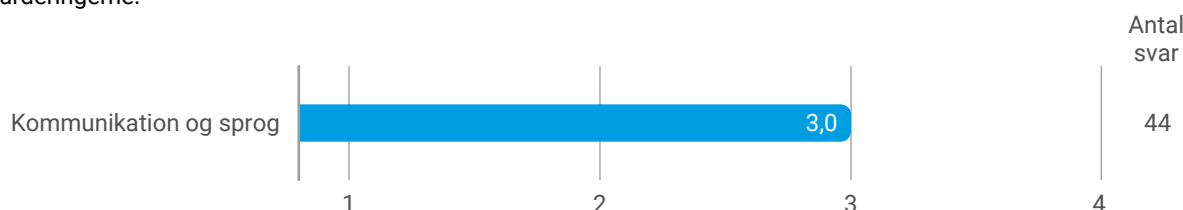
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kommunikation og sprog hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.3.1 Refleksion

I vores daglige pædagogiske arbejde har vi altid fokus på det fælles pædagogiske grundlag.

Vi arbejder ud fra Kommunens fælles børne- unge syn.

- der er en rød tråd gennem vores læreplanstemaer i dagligdagen - men også i vores temaer, oa.
- sprog er i alt, hvad vi laver med børnene
- vi er faste/nært personale hos børn på stuerne, som giver stabilitet og tryghed
- vi kender børnene og kan dermed give individuelt støtte - også til forældrene
- ser det enkelte barn, hvor det er. F.eks. ved modtagelsen af et nyt barn, er det vigtigt at give dem tid. Nogle siger ikke så meget til at starte med, og det er mest den voksne, der snakker. Vi giver dem tid og plads
- kommunikation i alle hverdagsrutiner er vigtigt
- didaktiske materialer, som bøger, papir, blyanter m.m. er i børnehøjde
- der er skriftsprog overalt i børnehaven, f.eks. alfabet, børnenes navne, navn på kasser med legetøj, osv.
- højtlesning/ dialogisk læsning
- bevidsthed om, at vi er rollemodeller
- samtaler med børnene under frokosten
- samling = tale og lytte
- sang, rim og remser
- vi opfordrer børnene til at sætte ord på

4.4 Krop, sanser og bevægelse

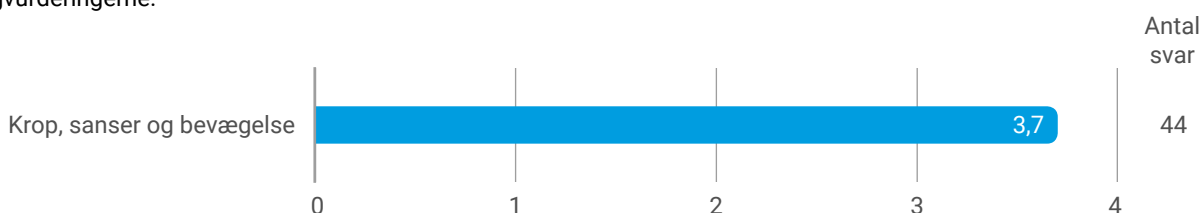
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes krop, sanser og bevægelse hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.4.1 Refleksion

I vores daglige pædagogiske arbejde har vi altid fokus på det fælles pædagogiske grundlag. Vi arbejder ud fra Kommunens fælles børne- unge syn.

- der er en rød tråd gennem vores læreplanstemaer i dagligdagen - men også i vores temaer, oa.
- vi giver børnene udfoldelsesmuligheder hver dag med morgengymnastik inden formiddagsmad.
- leg i dagligdagen - herunder får børnene følelsen af High og Low arousal
- rundkreds, hvor vi har lege, musik og andet sansestimulerende aktivitet
- nye indtryk/sanser i spil, når vi holder fødselsdage, julefrokost mm.
- gåture med forskellige udfoldelsesmuligheder - kroppen i samarbejde med naturen.
- brug af nærmiljøet : feks anlægget, Herborg Bakke, aboretet mm.
- vores legeplads giver muligheder for forskellige udfoldelsesmuligheder så som : gynges, klatre, balance, boldspil, løbe, cykle, karrusel, værksted, igangsatte aktiviteter af de voksne.
- diverse forløb med fokus på sanser, krop og bevægelser, som f.eks. sundhedsuger, klovneløb, motionsløb, adopter et landskab.
- kælder med puder, klatrevæg og ribber, bruges bla. til motoriske forløb
- nogle gange bruges hele huset til forhindringsbane
- der bliver også lavet rolige aktiviteter, bla med stille musik, hvor børnene ligger på gulvet og lytter til musikken - forskellig afspændingsøvelser.
- massage fra Fri for Mobberi.
- fordybelse - feks klippe, klistre, sy, tegne
- vi arbejder med at børnene trives både fysisk og psykisk. De skal lære at mærke efter på egen krop, om noget er rart.
- vi arbejder på, at børnene får en begyndende fornemmelse af, hvad de skal have på ud og lege (shorts / flyverdragt / regnetøj / osv)

- øver børnene i, at være selvhjulpne
- hele dagen er indrettet til at bruge kroppen, sine sanser og bevægelse
- stuerne indrettes, så det giver lyst til at bruge krop, sanser og bevægelser
- ovenstående skaber børnefællesskaber, som skaber udvikling til den frie leg, børnesyn og børneperspektiver - giver leg og læring

4.5 Natur, udeliv og science

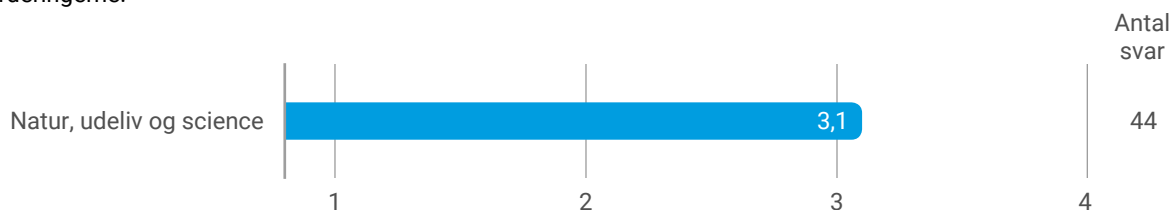
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes natur, udeliv og science hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.5.1 Refleksion

I vores daglige pædagogiske arbejde har vi altid fokus på det fælles pædagogiske grundlag.

Vi arbejder ud fra Kommunens fælles børne- unge syn.

- der er en rød tråd gennem vores læreplanstemaer i dagligdagen - men også i vores temaer, oa.
- vi har adopteret et landskab, hvor der både er skov, vandløb/sø og hede. Her undersøger vi naturen for dyr og planter sammen med vores naturvejleder.
- vi laver naturpleje på heden deroppe
- vores naturvejleder har nogle gange haft udstoppede dyr med i skoven. Så har vi set dyret i dets rette element og hørt fortælling omkring dyrene og deres levevis. Disse ture er med til at skabe nysgerrighed blandt børnene.
- vi bruger årstidernes skiften
- vi bruger vores lokalområde
- i forbindelse med vores sundhedsuger er vi ude og samle skrald. Dette medfører efterfølgende megen snak omkring, hvordan vi passer på naturen. Vi har endvidere haft fokus på, hvor lang tid ting tager om at forgå i naturen og lavet udstilling herom - det gør vi hvert år til emne - og i dagligdagen.
- vi arbejder med naturmaterialer
- vores legeplads understøtter både natur, udeliv og science -bla vores udeværksted.
- vi lærer om stor/lile - tung/let ude i naturen

- vi laver eksperimenter omkring det.
- på ture kigger vi efter tal, former, farver, antal mm.
- vi arbejder med vejret : sol/regn/blæst/sne/torden : begyndende læring om årets gang
- børnene får erfaring med at så ting og se det gro
- vi bruger iPads og gadgetskasser til at understøtte både naturen og science

4.6 Kultur, æstetik og fællesskab

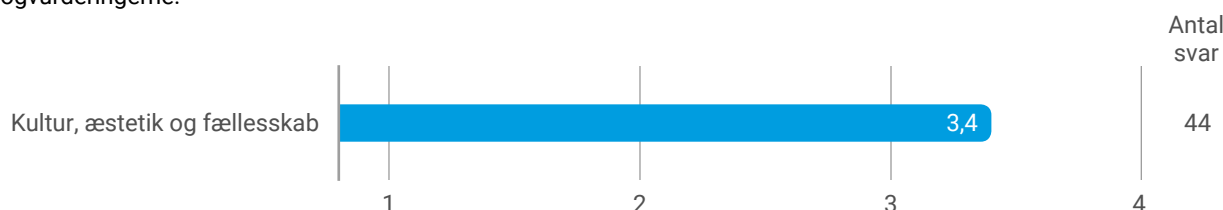
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, reskaber og medier.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kultur, æstetik og fællesskab hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.6.1 Refleksion

I vores daglige pædagogiske arbejde har vi altid fokus på det fælles pædagogiske grundlag.

Vi arbejder ud fra Kommunens fælles børne- unge syn.

- der er en rød tråd gennem vores læreplanstemaer i dagligdagen - men også i vores temaer, oa.
- vi lærer børnene, at vi ikke alle er ens - det kommer bla. til udtryk ved, at vi snakker forskelligt sprog, ser forskelligt ud og vi har forskellig madkultur. Vi tager også individuelle hensyn feks. til maddage.
- ved emner inddrager vi nogle gange forældre, der kommer fra andre lande, for at høre og lære om deres kulturer - vi laver helt konkret emner om de langde, vi har børn fra.
- vi arbejder med, at vi er en alsidig børnehave, med børn og forældre med forskellige kulturelle baggrunde
- vi lægger vægt på højtider som jul og påske, fødselsdage og diverse traditioner
- vi køber musikpædagog ind for at give børnene noget andet
- vi går til teater, bibliotek, musik og andre lokale faciliteter, som feks. anlægget med diverse skulpturer
- vi laver rundkreds med små skuespil
- vi bruger gamle sanglege - og ellers meget musik og sang igennem hele dagen og i forskellige situationer
- vi har stor fokus på almen dannelse i dagligdagen - det vægter vi højt
- vi har diverse materialer tilgængeligt i børnehøjde
- vi indretter og skaber læringsmiljøer, der passer til den aktuelle børnegruppe. Og som understøtter fællesskaber.

- vi viser og afprøver forskellige materialer, vi giver børnene mulighed for at udtrykke sig igennem det at tegne, male, synge, danse, osv.
- bøger er tilgængelige for børnene, både til dem selv og også til højtlesning og samtalelesning.
- vi bruger iPads til at søge viden om kultur i andre lande
- vi er bevidste om, at gode læringsmiljøer skaber gode børnefællesskaber
- igennem diverse aktiviteter, både voksenstyret og børnenes egne, opdager de og finder nye muligheder ved sig selv.

5 UDVIKLINGSPLANER

Beskrivelse af læringsmiljøet i vores rutinesituationer - FORMIDDAGSMADPÆDAGOGIK	
Sammenhæng	FORMIDDAGSMADPÆDAGOGIK
Mål	
Tegn	
Tiltag	<p>Mål for Børn:</p> <ul style="list-style-type: none"> •At få noget at spise •At se hindanden – fællesskab (samling på børnene) •Signal om at nu går dagen i gang, alle er kommet + hvem mangler vi og hvorfor <p>Mål for personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Overblik, er alle børn kommet? Og voksne •Signalere om at nu går dagens aktiviteter i gang •Informationer om dagen •Skabe en naturlig overgang fra morgen til formiddags aktiviteter <p>Beskrivelse af strukturen:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Oprydning (oprydningssang) •Toilet + vaske hænder •Morgengymnastik •Finde madkasser + kop •Finde en plads ved bordet •Vand (dukseordning) <p>Beskrivelse af personalet rolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Ansvarlig for morgengymnastik, hoveder på •Fordeling af voksne på badeværelse og gulvet •Den voksne skal mindst muligt forlade bordet/stuen
Evaluering	
Hvem gør hvad	

Beskrivelse af læringsmiljøet i vores rutinesituationer - GARDEROBEPÆDAGOGIK	
Sammenhæng	GARDEROBEPÆDAGOGIK
Mål	
Tegn	
Tiltag	<p>Mål for Børn:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Selvhjulpenhed •Ro-på-hed (slap af - langsomhed) •Mesterlære •Orden på egne ting <p>Mål for personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Sprog – mere italesættende (samtale i børnehøjde) •Ro-på-hed (slap af – langsomhed) – Vær tilgængelig •Ikke sætte børn i dårlige situationer •Opmærksom på stemmeføring <p>Beskrivelse af strukturen:</p> <ul style="list-style-type: none"> •For mange børn ad gangen •Garderoben er 1. prioritet •Primært pædagoger i garderoben •Børn bliver siddende på rummet til legepladsen åbner •Skarp på tiderne <p>Beskrivelse af personalet rolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Vi skal være igangsættende •God rollemodel •reflektere
Evaluering	
Hvem gør hvad	

Beskrivelse af læringsmiljøet i vores rutinesituationer - MODTAGELSESPÆDAGOGIK	
Sammenhæng	MODTAGELSESPÆDAGOGIK
Mål	
Tegn	
	<p>Mål for Børn:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Børnene skal føle sig SET, TRYGGE, VELKOMNE •at de hilser godmorgen – det er starten på dannelse <p>Mål for personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> •vi kender alle børnene i huset •at man kender navnene på sin egen stues børns forældre •opmærksom på, at børnene bliver modtaget på en nærværende måde •at få god forældresamarbejde gennem en god modtagelse (første besøg) •vi hjælper børn ind i en led/gruppe •de voksne svarer nærværende tilbage, når der bliver hilst godmorgen •ingen børn skal være overladt til sig selv
Tiltag	<p>Beskrivelse af strukturen:</p> <ul style="list-style-type: none"> •navn på forældre •samtale med nye forældre er vigtig •forældre kan ringe og spørge, hvordan det går •samtale – nye medarbejder •personalet giver sig tid til at hilse på børn og forældre, selv om de er i gang med noget andet •vi sender et rigtigt brev – nye børn <p>Beskrivelse af personalet rolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> •den voksne invitere til at børnene fordeler sig (ved morgenbordet) •den voksne følger børnene, så vi ikke sidder to voksne ved morgenbordet •morgen kl 7-7:15, en voksen lukker næste stue op •nye medarbejdere – vigtigt med samtalen – få fortalt, at det er den voksnes ansvar, at alle børn kommer ind i en gruppe/leg
Evaluering	
Hvem gør hvad	

Beskrivelse af læringsmiljøet i vores rutinesituationer - MÅLTIDSPÆDAGOGIK	
Sammenhæng	MÅLTIDSPÆDAGOGIK
Mål	
Tegn	
Tiltag	<p>Måltidspædagogik</p> <p>Mål for børn:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Fællesskab •Dannelse •Børn hjælper/lærer af hinanden på tværs af årgange (mesterlærer) •Inddragelse af børn til klargøring af måltidet •selvhjulpenhed <p>Mål for personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> •skabe ro ved bordet •dannelse •dialog •skabe rammer for inddragelse af børnene <p>Beskrivelse af strukturen:</p> <ul style="list-style-type: none"> •bordplan •hver sin stue kan have individuel struktur <p>Beskrivelse af personalets rolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> •prioritere tid til at inddrage børnene •tilrettelægge de fysiske rammer okøkkenrulle, skraldespand, klud på hvert bord •den voksne forlader mindst muligt sit bord •fordeling af de voksne inden måltidet •small talk •vær en rollemodel
Evaluering	
Hvem gør hvad	

Beskrivelse af læringsmiljøet i vores rutinesituationer - OPRYDNINGSPÆDAGOGIK	
Sammenhæng	OPRYDNINGSPÆDAGOGIK
Mål	
Tegn	
Tiltag	<p>Mål for Børn:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Lære at tage ansvar for stuen/legepladsen/hinanden - Fællesskabsfølelse oOpnå en succes ved at præstere noget (barnet selv) •Fællesskab for stuen oBehandler ting ordenligt/rydder op •Rydde op – selvom mor og far kommer <p>Mål for personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Italesætte at alle hjælpes med oprydning •Rydde-op-sang •sidemandsros <p>Beskrivelse af strukturen:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Snakke i rundkredsen om oprydning •At lære børn, at der er ikke lige meget hvor man sætter ting. <p>Beskrivelse af personalet rolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Gå foran •Rollemodeller •Tilpasning til vores børnegruppe
Evaluering	
Hvem gør hvad	

Beskrivelse af læringsmiljøet i vores rutinesituationer - RUNDKREDSPÆDAGOGIK	
Sammenhæng	RUNDKREDSPÆDAGOGIK
Mål	
Tegn	
Tiltag	<p>Mål for Børn:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Fællesskab/del af en gruppe •Udsætte sit behov •Øve sig i at "stå frem" <p>Mål for personalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Nærvær •Oprigtighed – arbejde mest med det man brænder for <p>Beskrivelse af strukturen:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Man skal være forberedt •Blandet alder – tilpasser aktiviteten til alle •Vi tvinger ikke rundkredsen igennem/ eller vi kan ændre indholdet <p>Beskrivelse af personalet rolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Forberedt •Tilstede •Styrende •Sidemandsros
Evaluering	
Hvem gør hvad	